

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

របាយការណ៍ព័ត៌មានស្តីពីការរាលដាលមេរោគអេដស៍ និងជំងឺអេដស៍

១. ព័ត៌មានស្តីពីការរាលដាលមេរោគអេដស៍ និងជំងឺអេដស៍ឆ្នាំ២០១៩

- ☞ មានអ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍ចំនួនប្រមាណ ៧៣,០០០នាក់ (៦៣,០០០ - ៨៤,០០០)
- ☞ មានអ្នកកំពុងទទួលការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ចំនួនប្រមាណ ៦១,១៩៣នាក់
- ☞ មានអ្នកបានឆ្លងមេរោគអេដស៍ថ្មីចំនួនប្រមាណ ៧៨០នាក់ (៦៩០ - ៨៨០)
- ☞ មានអ្នកស្លាប់ដោយសារជំងឺអេដស៍ចំនួនប្រមាណ ១,៣០០ នាក់ (៩៨០ - ១,៨០០)
- ☞ មានអ្នកបានឆ្លងមេរោគអេដស៍ចំនួនប្រមាណ ២០២,០០០នាក់ (១៨២,០០០ - ២២២,០០០) គិតចាប់តាំងពីមានការរាលដាលមេរោគអេដស៍ដំបូងរហូតមកដល់ឆ្នាំ២០១៩។
- ☞ មានអ្នកស្លាប់ដោយជំងឺអេដស៍ចំនួនប្រមាណ ១១៦,០០០នាក់ (៩០,០០០ - ១៤៨,០០០) គិតចាប់តាំងពីមានការរាលដាលមេរោគអេដស៍ដំបូងរហូតមកដល់ឆ្នាំ២០១៩។

២. ព័ត៌មានស្តីពីចំនួនអ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍

- ☞ នៅក្នុងឆ្នាំ២០១៩ មានអ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍ចំនួនប្រមាណ ៧៣,០០០នាក់ (៦៣,០០០-៨៤,០០០)
 - ↑ ៧០,០០០ នាក់ (៦០,០០០ - ៨០,០០០) ជាមនុស្សពេញវ័យ
 - ↑ ២,៩០០ នាក់ (២,៤០០ - ៣,៥០០) ជាកុមារដែលមានអាយុតិចជាង១៥ ឬស្មើនឹង១៥ឆ្នាំ
- ☞ ៨៤% (៧៣ -៩៧%) នៃអ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍ទាំងអស់បានដឹងពីស្ថានភាពផ្ទុកមេរោគអេដស៍របស់ខ្លួន
- ☞ តែមានមនុស្សប្រមាណជា ១១,៧០០នាក់ ដែលមិនបានដឹងថាពួកគេមានផ្ទុកមេរោគអេដស៍ទេ។

៣. ចំនួនអ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍ដែលមានលទ្ធភាពទទួលបានឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍

- ☞ គិតត្រឹមខែធ្នូឆ្នាំ២០១៩ មានអ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍ចំនួនប្រមាណ ៦១,១៩៣នាក់ ដែលមានលទ្ធភាពទទួលបានការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ គឺមានការកើនឡើងពី ៤២,៨០០ នៅក្នុងឆ្នាំ២០១០។
- ☞ នៅក្នុងឆ្នាំ២០១៨ មានអ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍ចំនួនប្រមាណជា ៨៤% (៧៣ - ៩៧%) ដែលមានលទ្ធភាពទទួលបានការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍
 - ↑ ៨៤% (៧៣ - ៩៧%) នៃមនុស្សពេញវ័យដែលមានអាយុ១៥ឆ្នាំ និងលើសពី១៥ឆ្នាំឡើងទៅ គឺមានលទ្ធភាពទទួលបានការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ ចំណែកឯកុមារដែលមានអាយុពី ០ - ១៤ឆ្នាំ គឺមានលទ្ធភាពទទួលបានដល់ទៅ៨៨% (៧២ - ១០០%) ។
 - ↑ ៨៥% (៧៤ - ៩៨%) នៃស្ត្រីពេញវ័យដែលមានអាយុ១៥ឆ្នាំ និងលើសពី១៥ឆ្នាំឡើងទៅ គឺមានលទ្ធភាពទទួលបានការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ ចំណែកឯបុរសពេញវ័យ មានចំនួន៨៣% (៧១ - ៩៥%)។
- ☞ ៨៩% (៧៥ - ១០០%) នៃស្ត្រីមានផ្ទៃពោះដែលផ្ទុកមេរោគអេដស៍មានលទ្ធភាពទទួលបានឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ដើម្បីបង្ការការចម្លងមេរោគអេដស៍ពីម្តាយទៅទារកនៅក្នុងឆ្នាំ២០១៩។

៤. ចំនួនអ្នកឆ្លងមេរោគអេដស៍ថ្មី

- ☞ ចំនួនអ្នកឆ្លងមេរោគអេដស៍ថ្មីបានបន្តធ្លាក់ចុះរហូតដល់ទៅ៩៦% ចាប់តាំងពីកំរិតកំពូលនៃការឆ្លងមេរោគអេដស៍ថ្មីឆ្នាំ១៩៩៥។
 - ↑ នៅក្នុងឆ្នាំ២០១៩ មានអ្នកបានឆ្លងមេរោគអេដស៍ថ្មីចំនួនប្រមាណ ៧៨០នាក់ (៦៩០ - ៨៨០) បើធៀបទៅនឹងចំនួនប្រមាណ ២១,០០០នាក់ (១៩,០០០ - ២៣,០០០) នៅក្នុងឆ្នាំ១៩៩៥។
- ☞ នៅក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ចំនួនអ្នកដែលបានឆ្លងមេរោគអេដស៍ថ្មីបានធ្លាក់ចុះប្រមាណជា ៦២% ពីឆ្នាំ២០១០
 - ↑ ចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០១០ ចំនួនកុមារដែលបានឆ្លងមេរោគអេដស៍ថ្មីបានធ្លាក់ចុះដល់ ៨៤% គឺពីចំនួនប្រមាណ៣៥៥នាក់ (២៧០-៤៥០) នៅក្នុងឆ្នាំ២០១០ នៅត្រឹមតែតិចជាង១០០នាក់ (<១០០-

<១០០) នៅក្នុងឆ្នាំ២០១៩។

៥. ចំនួនអ្នកស្លាប់ដោយជំងឺអេដស៍

- ☞ ចំនួនអ្នកស្លាប់ដោយជំងឺអេដស៍បានកាត់បន្ថយរហូតដល់ទៅ ៨៦% ចាប់តាំងពីកម្រិតកំពូលនៃការស្លាប់ដោយជំងឺអេដស៍ឆ្នាំ២០០២។
- ↑ នៅក្នុងឆ្នាំ២០១៩ មានអ្នកស្លាប់ដោយជំងឺអេដស៍ចំនួនប្រមាណ ១,៣០០នាក់ (៩៨០ - ១,៤០០) បើធៀបទៅនឹងចំនួនប្រមាណ ៩៩០០នាក់ (៨,២០០ - ១២,០០០) នៅក្នុងឆ្នាំ២០០២ និងចំនួនប្រមាណ ២៩០០នាក់ (២,២០០ - ៤,២០០) នៅក្នុងឆ្នាំ២០១០។
- ☞ ចំណែកអត្រាមរណៈភាពដោយសារជំងឺអេដស៍បានធ្លាក់ចុះ ៥៤% ចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០១០។

៦. មេរោគអេដស៍ និងជំងឺកូរ៉េដ១៩

- ☞ នៅក្នុងការវិភាគនាពេលថ្មីៗនេះ ដោយអង្គការសហប្រជាជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ ហៅកាត់ថា UNAIDS បានបង្ហាញឱ្យដឹងថា មានផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានប្រកបដោយសក្តានុពលដែលបណ្តាលមកពីជំងឺកូរ៉េដ១៩ នៅក្នុងប្រទេសដែលមានប្រាក់ចំណូលទាប និងមធ្យមនៅជុំវិញពិភពលោក ក្នុងការផ្គត់ផ្គង់ឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ (Generic ARV) ប្រើប្រាស់សម្រាប់ព្យាបាលអ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍ និងអ្នកជំងឺអេដស៍។
- ☞ ការបិទប្រទេស (Lockdowns) និងព្រំដែនដែលជាវិធានការណ៍ទប់ស្កាត់ជំងឺកូរ៉េដ១៩ គឺបានជះឥទ្ធិពលអវិជ្ជមានទាំងការផ្តល់ឱសថ និងការចែកចាយឱសថ និងនាំទៅរកការកើនឡើងនូវតម្លៃឱសថ និងបញ្ហាផ្គត់ផ្គង់ឱសថផងដែរ។ មានការប៉ាន់ប្រមាណថា តម្លៃសរុបនៃការនាំចេញឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ ពីប្រទេសឥណ្ឌា គឺមានការកើនឡើងក្នុងរង្វង់ប្រមាណជា១០ - ២៥% ខ្ពស់ជាងតម្លៃធម្មតា។

៧. គោលដៅ ៩០-៩០-៩០

- ☞ នៅក្នុងឆ្នាំ២០១៩ មានអ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍ចំនួនប្រមាណជា៨៤% (៧៣ - ៩៧%) ដែលបានដឹងពីស្ថានភាពផ្ទុកមេរោគអេដស៍របស់ខ្លួន។
- ☞ ក្នុងចំណោមអ្នកដែលបានដឹងពីស្ថានភាពផ្ទុកមេរោគអេដស៍របស់ខ្លួន ៩៩.៨% មានលទ្ធភាពទទួលបានសេវាថែទាំ និងព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍។
- ☞ នៅក្នុងចំណោមអ្នកដែលមានលទ្ធភាពទទួលបានសេវាថែទាំ និងព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍

រោគអេដស៍ ៩៦% មានលទ្ធភាពទប់ស្កាត់ការបន្តពូជរបស់មេរោគនៅក្នុងខ្លួនបានដោយជោគជ័យ (Viral suppression) ដែលមិនអាចបង្កជាគ្រោះថ្នាក់បាន។

- ☞ នៅក្នុងចំណោមអ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍ទាំងអស់ គឺមានពួកគាត់ចំនួន៨៤% (៧៣ - ៩៧%) ដឹងពីស្ថានភាពផ្ទុកមេរោគអេដស៍របស់ខ្លួន ៨៤% (៧៣ - ៩៧%) មានលទ្ធភាពទទួលបានសេវាថែទាំ និងព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ និង៨១% (៧០ - ៩៤%) មានលទ្ធភាពទប់ស្កាត់ការបន្តពូជរបស់មេរោគអេដស៍នៅក្នុងខ្លួនបានដោយជោគជ័យ (Viral suppression) ដែលមិនអាចបង្កជាគ្រោះថ្នាក់បាន។

៨. ស្ថានភាពស្ត្រី និងជំងឺអេដស៍

- ☞ មានស្ត្រីចំនួនប្រមាណ១១% ដែលធ្លាប់បានទទួលការរំលោភផ្លូវកាយ និង/ឬផ្លូវភេទពីដៃគូរួមភេទផ្លូវការ និងមិនផ្លូវការ (Intimate partner) កាលពី១២ខែកន្លងទៅនេះ។
- ☞ មានអ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍ចំនួនប្រមាណ ៣៦,០០០ នាក់ ឬ៥២% ក្នុងចំណោមអ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍ទាំងអស់ គឺជាស្ត្រី។
- ☞ នៅក្នុងឆ្នាំ២០១៩ មានស្ត្រីអាយុ១៥ឆ្នាំ និងលើសពី១៥ឆ្នាំចំនួន៣៦% ក្នុងចំណោមអ្នកឆ្លងមេរោគអេដស៍ថ្មីទាំងអស់។

៩. ស្ថានភាពយុវវ័យ និងជំងឺអេដស៍

- ☞ ជារៀងរាល់សប្តាហ៍ មានយុវវ័យអាយុពី១៥ - ២៤ឆ្នាំ ចំនួន៣នាក់បានឆ្លងមេរោគអេដស៍។
- ☞ នៅក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ក្នុងចំណោមអ្នកឆ្លងមេរោគអេដស៍ថ្មីចំនួនប្រមាណ ៥នាក់ គឺមានម្នាក់ជាយុវវ័យអាយុពី១៥ - ២៤ឆ្នាំ។

១០. ស្ថានភាពក្រុមប្រជាជនគោលដៅ និងជំងឺអេដស៍

- ☞ ក្រុមប្រជាជនគោលដៅ និងដៃគូរួមភេទរបស់ពួកគេបាន៖
 - ⤴ តំណាងឲ្យ៦៩% នៃចំនួនការឆ្លងមេរោគអេដស៍ថ្មីទាំងអស់
- ☞ ព័ត៌មានដែលទទួលបានពីការវិភាគបញ្ចូលគ្នានៃការអង្កេតជីវសាស្ត្រ និងការប្រព្រឹត្តប្រឈមរបស់ក្រុមគោលដៅបានបញ្ជាក់ច្បាស់ថា៖
 - ⤴ មាននារីដែលកំពុងបំពេញការងារនៅតាមសេវាកំសាន្តសប្បាយចំនួន៣.២% មានផ្ទុកមេរោគអេដស៍
 - ⤴ ក្រុមស្ត្រីកែភេទចំនួន៩.៦% មានផ្ទុកមេរោគអេដស៍

- ↑ ក្រុមបុរសស្រឡាញ់បុរសចំនួន៤% មានផ្ទុកមេរោគអេដស៍ និង
- ↑ ក្រុមអ្នកចាក់គ្រឿងញៀនចំនួន១៥.២% មានផ្ទុកមេរោគអេដស៍។

១១. ស្ថានភាពជំងឺរបេង និងជំងឺអេដស៍

- ☞ ជំងឺរបេង គឺជាជំងឺនាំមុខគេនៃមូលហេតុបង្កចំពោះមរណៈភាពដោយសារជំងឺអេដស៍ ដែលមានចំនួន១ ករណី ក្នុងចំណោមមរណៈភាពដោយសារជំងឺអេដស៍ចំនួន៤ករណីនៅក្នុងឆ្នាំ២០១៨
- ☞ នៅក្នុងឆ្នាំ២០១៨ មានមនុស្សចំនួន៤៩,០០០ នាក់កើតជំងឺរបេង ដែលក្នុងនោះគឺមានប្រមាណជា ១,១០០នាក់ ឬ២.២% កំពុងតែផ្ទុកមេរោគអេដស៍
- ☞ មានការប៉ាន់ប្រមាណថា មានអ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍ ដែលមានជំងឺរបេងចំនួន៤៧% ដែលមិនបានដឹងថា ខ្លួនគាត់មានការចម្លងរួមគ្នានូវមេរោគរបេង និងមេរោគអេដស៍ ដែលនាំឱ្យពួកគាត់មិនបានទៅទទួលការ ព្យាបាល។

១២. ស្ថានភាពផ្ទុករួមគ្នានូវមេរោគអេដស៍ និងវិសុលាករធ្វើមេស៊ី

- ☞ ចាប់ពីខែមករាឆ្នាំ២០១៨ ទៅដល់ខែកញ្ញាឆ្នាំ២០១៩ ៨៥% នៃអ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍នៅតាមទីកន្លែង ផ្តល់សេវាថែទាំ និងព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ គឺមានលទ្ធភាពទទួលបានការពិនិត្យរក មើលវិសុលាករធ្វើមេស៊ី
- ☞ នៅក្នុងចំណោមអ្នកដែលបានធ្វើការពិនិត្យរកមើលវិសុលាករធ្វើមេស៊ី ១.៥% មានផ្ទុកវិសុលាករធ្វើមេស៊ី និង៩៦% បានចាប់ផ្តើមទទួលការព្យាបាលដោយប្រើប្រាស់ឱសថប្រភេទ Sofosbuvir និង Daclatasvir។

១៣. ការវិនិយោគទៅលើផែនការយុទ្ធសាស្ត្រប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍

- ☞ នៅក្នុងឆ្នាំ២០១៧ មានថវិកាចំនួន៤៣.៥លានដុល្លារសហរដ្ឋអាមេរិក ដែលបានចំណាយទៅលើការ ឆ្លើយតបទៅនឹងជំងឺអេដស៍ គឺមានចំនួនប្រមាណជិត២៤លានដុល្លារសហរដ្ឋអាមេរិក តិចជាងការ ចំណាយនៅក្នុងឆ្នាំ២០១០។
- ☞ ក្នុងចំណោមថវិកាដែលបានចំណាយនៅក្នុងឆ្នាំ២០១៧ គឺមានថវិកាចំនួនប្រមាណ២៤% ជាថវិកា ដែលមានប្រភពមកពីរដ្ឋាភិបាល (ថវិកាជាតិ)។

១៤. ព័ត៌មានស្តីពីចំណីអេសស៍ដែលបានរៀបចំជាតារាង

	កម្ពុជា	អាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិក	ពិភពលោក
ចំនួនអ្នកផ្គុំកមេរោគអេសស៍	៧៣,០០០	៥.៨លាន	៣៨លាន
ចំនួនអ្នកឆ្លងមេរោគអេសស៍ថ្មី	៧៨០	៣០០,០០០	១.៧លាន
សមាមាត្រក្នុងចំណោមយុវវ័យ	២០%	២៧%	៣១%
ការធ្លាក់ចុះគិតជា% (២០១០-២០១៩)	៦២%	១២%	២៣%
របាយទៅតាមក្រុមគោលដៅ			
☛ អ្នករកស៊ីផ្លូវភេទ		៩%	៨%
↑ ស្ត្រី	១២%		
↑ បុរស	៤%		
☛ អ្នកចាក់គ្រឿងញៀន	២%	១៧%	១០%
☛ បុរសស្រឡាញ់បុរស	៣២%	៤៤%	២៣%
☛ អ្នកកែភេទ	៣%	៧%	២%
☛ អតិថិជនរបស់ក្រុមគោលដៅ	១៧%	២១%	១៩%
☛ ក្រុមដទៃទៀត	៣១	២%	៣៨%
បរិមាណ: ភាពងាយស្រួលចំណីអេសស៍	១,៣០០	១៦០,០០០	៦៩០,០០០
ការធ្លាក់ចុះគិតជា% (២០១០-២០១៩)	៥៤%	២៩%	៣៩%
ស្ត្រី និងកុមារ			
ស្ត្រីផ្គុំកមេរោគអេសស៍	៣៦,០០០	២.២លាន	១៩.២លាន

កុមារផ្ទុកមេរោគអេដស៍	២,៩០០	១៤០,០០០	១.៨លាន
កុមារឆ្លងមេរោគអេដស៍ថ្មី	<១០០	១៥,០០០	១៥០,០០
អត្រាគ្របដណ្តប់សេវាបង្ការការចម្លងមេរោគអេដស៍ពីម្តាយទៅកូន	៨៩%	៥៦%	៨៥%
អំពើហិង្សាដោយដៃគូផ្លូវការ និងមិនផ្លូវការកាលពី១២ខែមុន	១០.៩%	២០.៩%	១៩.៧%

ការព្យាបាល

អ្នកដែលមានលទ្ធភាពទទួលបានការព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍	៦១,១៩៣	៣.៦លាន	២៥.៤លាន
៩០-៩០-៩០ (គ្រប់អាយុ គិតជា%)	៨៤-១០០-៩៦	៧៥-៨០-៩១	៨១-៨២-៨៨
៩០-៨១-៧៣ (គ្រប់អាយុ គិតជា%)	៨៤-៨៤-៨១	៧៥-៦០-៥៥	៨១-៦៧-៥៩
អត្រាគ្របដណ្តប់សេវាព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍	៨៤%	៦០%	៦៧%
បុរស	៨៣%	៥៧%	៤៩%
ស្ត្រី	៨៥%	៦៤%	៦៧%
កុមារ	៨៨%	៦៥%	៥៣%